

Korte bijdragen

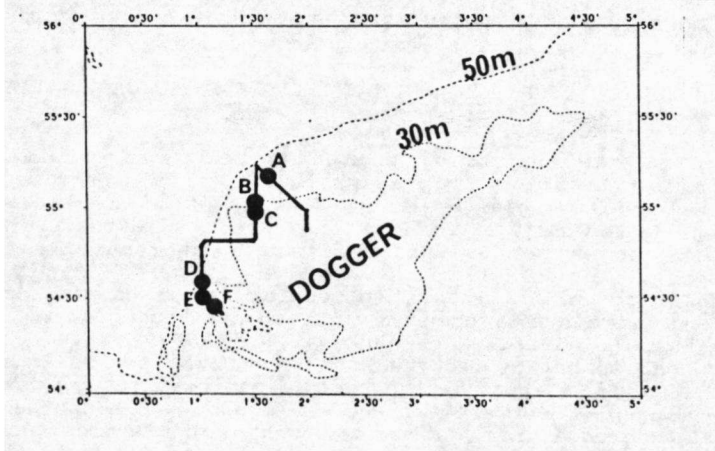
DOLFIJNEN OP DE DOGGERSBANK

DOLPHINS ON THE DOGGERBANK

Hoe algemeen of hoe schaars zijn dolfijnen op de Noordzee? Vermoedelijk zijn ze minder zeldzaam dan veel mensen denken. Het probleem is dat ze moeilijk te tellen zijn, dus om precies aan te geven hoeveel dieren er in de Noordzee leven. Wel kunnen we een aantal gebieden aangeven waar dolfijnen (vrijwel) altijd kunnen worden aangetroffen, als het weer tenminste meewerkt. Bij een gladder zee vallen deze dieren die toch de meeste tijd onder water zitten, veel meer op dan bij harde wind. Eén van de gebieden waar we vaak dolfijnen aantreffen is de Doggersbank, midden op de Noordzee. Ik heb de indruk dat vooral de randen van de Doggersbank voor veel dieren (dolfijnen en vogels) interessant zijn. Als voorbeeld geef ik de resultaten van een telling op 24 mei 1989, een dag met zeer rustig weer en een spiegelgladder zee. De 'Aurelia', onderzoeksschip van het NIOZ, werkte die dag aan de westkant van de bank en er werden de gehele dag door vogel- en dolfijntellingen verricht. In het kaartje is de gevaren route als een lijn aangegeven en de waargenomen dolfijnen als stippen (1 stip per groep dolfijnen).

We zagen deze dag 6 groepen, met in totaal 18 dieren. Van deze 18 dolfijnen konden er 15 als Witsnuitdolfijnen *Lagenorhynchus albirostris* worden herkend. Hieronder volgt een korte beschrijving van de groepen (tijden in GMT):

- groep A: (08:25u) twee volwassen dieren met een kalf komen naar het schip en zwemmen 6 minuten voor de boeg mee
- groep B: (09:45u) twee forse dieren van gelijke grootte liggen op 1 meter afstand van elkaar stil aan de oppervlakte (te zonnen?). Ze worden door het naderende schip verstoort en komen niet naar de boeg
- groep C: (09:55u) twee forse dieren van gelijke grootte zwemmen rustig rondjes. Als het schip dichterbij komt, komen ze naar het schip en zwemmen ruim 10 minuten voor de boeg mee
- groep D: (17:10u) drie Witsnuit- of Witflankdolfijnen *L. acutus* zwemmen op 700m afstand van het schip. Twee dieren zwemmen rustig, maar één exemplaar springt voortdurend geheel uit het water, vlak naast de andere twee en valt dan met veel geplons weer op zijn rug of zij terug. Ze komen niet naar het schip toe
- groep E: (18:35u) vijf volgroeide dieren worden opgemerkt als ze langzaam zwemmen op 100m afstand van het schip. Dan stormen ze op het schip af en zwemmen eerst 8 minuten bij de boeg en daarna nog even in de hekgolf. Twee dieren hebben witte littekens van oude snijwonden (\pm 15cm lang) bovenop de kop. Eén van deze dieren heeft bovendien over het hele lijf cirkelvormige vlekken, met een doorsnede van 4-8cm

figuur 1 Kaartje van de Doggersbank met de vaarroute van het MS Aurelia op 24 mei 1989 (lijn) en de waargenomen groepen dolfijnen (stippen A-F).

figure 1. Map of the Dogger Bank area and the track followed by MV Aurelia on 24 May 1989 (line) and the herds of dolphins observed (dots A-F).

groep F: (19:15u) een groep van twee volgroeide dieren en één onvolwassen exemplaar (lengte 20% minder dan de andere 2 en een minder hoge rugvin). Ze springen steeds verticaal uit het water op en negeren aanvankelijk het schip. Als we ze voorbij zijn kunnen ze het toch niet laten, halen ons in en zwemmen kort bij de boeg

Het aantal dolfijnen dat je op een dag ziet is, zoals gezegd, vooral afhankelijk van de plaats en de weersgesteldheid. Witsnuitdolfijnen worden meer gezien dan alle andere soorten, mogelijk omdat dit de meest algemene soort is, maar vooral ook doordat deze soort vaak schepen opzoekt en door zijn spectaculaire gedrag moeilijk gemist kan worden.

Summary A description is given of six small herds of dolphins seen in the Dogger Bank area on 24 May 1989. Of the 18 dolphins seen, 15 were identified as White-beaked Dolphins *Lagenorhynchus albirostris*, the other three were dolphins of the same genus. Most groups went to the ship to accompany it for a while at the bow. The distribution and numbers of cetaceans in the southern North Sea are poorly known. It is concluded that White-beaked Dolphins may be seen most often because it is the commonest species in these waters, or because of its spectacular behaviour and its liking of ships.

Mardik F. Leopold, Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ), postbus 59, 1790 AB Den Burg, Texel.